

Oslo

Byantikvarens
informasjonsark

GUL LISTE

Hva er Gul liste?

Gul liste er Byantikvarens oversikt over registrerte kulturminner i Oslo. Listen inneholder alt fra bygninger, hage- og parkanlegg, broer, veier og arkeologiske kulturminner til større by- og bygningsmiljøer. Den er et viktig verktøy i Byantikvarens arbeid med å verne et utvalg av byens historie. Byantikvaren har ikke foretatt en fullstendig registrering av alle kulturminner i Oslo, så Gul liste gir ikke den fulle og hele oversikt. Den oppdateres kontinuerlig, med tilføyelser og strykninger.

Hvor finner jeg Gul liste?

Lenke til Gul liste-kartet finner du på Byantikvarens nettsider. Dette er søkbart. Her søker du på adresse. Gul liste er tilgjengelig for publikum på flere andre nettsider. På www.kulturminnesok.no vises informasjon om kulturminnene med kart, foto og beskrivelse.

Hva innebærer det å stå oppført på Gul liste?

Alle eiendommer som er oppført på Gul liste, har kulturminneverdi. Hvis en eiendom står oppført på Gul liste, skal Byantikvaren uttale seg i alle byggesaker som berører eiendommen. Det betyr at man må søke Plan- og bygningsetaten før man setter i gang arbeider som medfører endringer.

Hva slags bygninger og anlegg blir ført på Gul liste?

Det er viktig at et representativt utvalg kulturminner er med på Gul liste. Dette betyr at listen inneholder kulturminner fra ulike tidsperioder og ulike områder av byen. Det er også vesentlig at man får med mange deler av Oslos historie; forskjellige samfunnslag og aldersgrupper, og både offentlige institusjoner og private bygninger. Byantikvaren har mange ulike kriterier som vurderes før et kulturminne kan føres opp på Gul liste, f.eks. bygningens alder, arkitekturuttrykk og historie, samt om den er en del av et større kulturmiljø.

Eiere blir skriftlig informert dersom eiendommen vurderes for oppføring i Gul liste, og har anledning til å komme med opplysninger og innspill til Byantikvaren.

Hvilke vernetyper finnes i Gul liste?

Gul liste er delt inn i tre vernekategorier: Kommunalt listeført, vernet etter Plan- og bygningsloven (PBL), og fredet.

Kommunalt listeført

Byantikvaren kan selv føre kulturminner på Gul liste, hvis vi mener kulturminneverdiene er høye nok. Disse betegnes som «Kommunalt listeført» og er den største gruppen av bevaringsverdige kulturminner på listen. Kommunalt listeførte kulturminner har ikke juridisk vedtatte bestemmelser. Man må likevel søke til Plan- og bygnings-etaten hvis man vil gjøre utvendige endringer.

Vernet etter PBL

Regulering til spesialområde bevaring eller hensynssone er kommunens fremste mulighet til å beskytte verneverdige kulturminner. Når et kulturminne reguleres, vedtas egne reguleringsbestemmelser. Disse fastsetter bruk, og grenser for hva som kan tillates av endringer. I Oslo vedtas reguleringsplaner av bystyret. På Plan- og bygningsetatens nettsider kan du laste ned reguleringsbestemmelsene som gir oversikt over hva vernet omfatter. Normalt vil regulering til bevaring ikke omfatte interiører, men det kan omfatte bærende konstruksjoner.

Fredet:

Fredning er den strengeste form for vern av kulturminner og kulturmiljøer. Et fredet anlegg har nasjonal kulturminneverdi, det vil si at det er viktig for hele Norges kulturarv, ikke bare for Oslo. Selv om det er Riksantikvaren som vedtar fredning, er det i Oslo Byantikvaren som behandler søknader om dispensasjon fra fredningen. Du må søke om tillatelse hvis du ønsker å foreta endringer ut over vanlig vedlikehold på et fredet kulturminne. Hva «vedlikehold» innebærer tolkes strengt. F.eks. kreves det dispensasjon hvis du ønsker å skifte malingstype eller farge. Normalt vil en fredning omfatte både eksteriør og interiør. Fredede kulturminner har et fredningsvedtak som kan lastes ned fra Riksantikvarens nettsider. Her finner du fredningsbestemmelser, som gir oversikt over hva fredningen omfatter, hvilke endringer som kan gis tillatelse til o.l. Du kan også lese om formålet med fredningen.

Huset vårt står på Gul liste, men det trenger å pusses opp. Er det lov? Hva skal vi gjøre? Kan Byantikvaren gi råd?

At en eiendom står på Gul liste, betyr ikke automatisk at alle endringer er forbudt, men fasadeendringer er søknadspliktig. Hvis du planlegger å gjøre endringer på bygninger eller annet som står på Gul liste, ønsker vi å komme tidlig i dialog om hvilke muligheter som finnes. Ingen kulturminner er like, og ingen byggesaker er like, derfor er det vanskelig å gi generelle råd om hva som er lov å gjøre med et hus som står på Gul liste, men kom gjerne innom vårt publikumsmottak eller send oss en e-post for veiledning.

Byantikvaren kan også gi praktiske råd om vedlikehold og istandsetting. Hvert år fordeler vi tilskudd til istandsetting av verneverdige kulturminner. Les mer om tilskudd på våre nettsider. På våre nettsider ligger også mange ulike informasjonsark om restaurering og vedlikehold av bygninger som kan være til hjelp.

Gul liste skal spille det store spennet i Oslos kulturminner. Øverst trehusbebyggelse på Kampen, deretter murgård i Ole Vigs gate. Funkisvillaen ligger på Lille Frøen, og nederst ser vi Sinsen kirke, et flott eksempel på modernismens arkitektur.

Byantikvarens informasjonsark om Gul liste 2020

Byantikvaren
Maridalsveien 3 0178 Oslo
Tlf: 482 30 417

www.byantikvaren.no

Alle foto: Byantikvaren i Oslo